

Crna Gora
Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog, br. 130
81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 234-197

Broj: 09-056/26-1189 /1

Podgorica, 15.septembar 2026. godine

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2027. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritetrne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritetrna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☒ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): _____		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2026. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

- 2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Crna Gora se u 2027. godini nalazi u fazi intenzivnih društvenih i institucionalnih reformi, koje su usmjerene na jačanje inkluzije i vidljivosti ranjivih grupa, posebno Roma i Egipćana. Uprkos napretku ostvarenim sprovođenjem Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021–2025, evidentan je jaz između pripadnika ovih zajednica i većinske populacije u oblastima obrazovanja, zapošljavanja, socijalne zaštite i političke participacije.

Nova **Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2026–2030** postavlja ambiciozne ciljeve: povećanje stope zapošljavanja Roma i Egipćana u javnom sektoru proporcionalno njihovom učešću u stanovništvu, smanjenje diskriminacije i anticiganizma, povećanje obuhvata obrazovanjem na svim nivoima, te digitalnu inkluziju kroz obezbjeđivanje pristupa internetu i digitalnim alatima u romskim naseljima. Strategija se oslanja na evropske standarde i Deklaraciju partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma, ali uvodi i nove mjere koje su usklađene sa procesom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Zakonski okvir je značajno unaprijeđen tokom 2026. godine. Izmjene **Zakona o radu** uvode afirmativne mjere za zapošljavanje Roma i Egipćana u javnom sektoru, pripravničke programe i kvote proporcionalne njihovom učešću u stanovništvu. Izmjene **Zakona o zabrani diskriminacije** proširuju definiciju anticiganizma i obavezuju institucije da razvijaju interne mehanizme za prijavljivanje i sankcionisanje diskriminacije. Donošenjem **Zakona o socijalnoj inkluziji** po prvi put se sistemski uređuje podrška ranjivim grupama kroz subvencije za obrazovanje, zapošljavanje i stanovanje. **Zakon o digitalnoj inkluziji** obezbjeđuje pristup internetu i digitalnim alatima u romskim naseljima, čime se stvaraju preduslovi za obrazovanje i zapošljavanje u savremenom društvu.

Međutim, uprkos jačanju institucionalnog i zakonskog okvira, problemi ostaju izraženi. Stopa nezaposlenosti Roma i Egipćana prelazi 70%, dok je stopa završavanja srednje škole ispod 10%. Više od 90% registrovanih na Zavodu za zapošljavanje nema stručnu spremu,

a 43% Romkinja nema nikakav vid obrazovanja. Preko 60% domaćinstava nema pristup internetu, što dodatno produbljuje obrazovni i radni jaz. Diskriminacija i govor mržnje prema Romima i Egipćanima i dalje su prisutni u javnom prostoru, a socijalna distanca ostaje visoka.

U tom kontekstu, sektorska analiza za 2027. godinu mora da se fokusira na sprovođenje novih zakonskih akata i Strategije 2026–2030, sa ciljem da se smanji diskriminacija, poveća obrazovni obuhvat, osigura zapošljavanje u institucijama i obezbijedi digitalna inkluzija Roma i Egipćana.

Romi i Egipćani u Crnoj Gori i dalje se suočavaju sa višestrukim oblicima marginalizacije, posebno u oblastima obrazovanja, zapošljavanja, socijalne zaštite i političke participacije. Prema **Popisu 2023. godine**, u Crnoj Gori živi oko **8.000 lica koja su se izjasnila kao Romi** i oko **2.500 lica koja su se izjasnila kao Egipćani**, što čini približno **1,7% ukupnog stanovništva**.¹ Međutim, procjene Savjeta Evrope i dalje ukazuju da je stvarni broj znatno veći – oko **25.000** pripadnika ovih zajednica.²

Obrazovanje: Podaci Ministarstva prosvjete i UNICEF-a za školsku 2024/2025. godinu pokazuju da je u osnovne škole upisano oko **1.700 djece romske i egipćanske nacionalnosti**, u srednje škole svega **172 učenika**, dok je na fakultetima studiralo **17 studenata**.³ Iako je obuhvat osnovnim obrazovanjem porastao na preko **90%**, prelazak u srednje obrazovanje ostaje nizak (27%).⁴ Posebno zabrinjava podatak da **43% Romkinja nema nikakav vid obrazovanja**, što direktno utiče na njihovu mogućnost zapošljavanja i socijalnu uključenost.⁵

Zapošljavanje: Prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, prosječno se godišnje registruje oko **800 Roma i Egipćana**, od čega je **55% žena**, a više od **90% nema stručnu spremu**.⁶ Stopa nezaposlenosti prelazi **70%**, dok većina zaposlenih radi u neformalnoj ekonomiji (61%).⁷ Novi **Zakon o radu (izmjene 2026)** uvodi afirmativne mjere za zapošljavanje Roma i Egipćana u javnom sektoru, pripravničke programe i kvote proporcionalne njihovom učešću u stanovništvu.

Diskriminacija i socijalna distanca: Prema istraživanju CEDEM-a (2023), Romi i Egipćani ostaju najdiskriminisanija društvena grupa u Crnoj Gori – **58,6% građana** smatra da su oni najčešće žrtve diskriminacije.⁸ Govor mržnje i dalje je prisutan u javnom prostoru, a socijalna distanca prema ovoj zajednici ostaje visoka.

Digitalna inkluzija: Preko **60% romskih domaćinstava nema pristup internetu**, što dodatno produbljuje obrazovni i radni jaz.⁹ Novi **Zakon o digitalnoj inkluziji (2026)** predviđa obezbjeđivanje interneta i digitalnih alata u romskim naseljima, ali implementacija je tek u početnoj fazi.

Ciljne grupe kojoj će projekti biti namenjeni su:

Projekti će biti namijenjeni:

- Pripadnicima/pripadnicama romske i egipćanske populacije u Crnoj Gori (prema Popisu 2023. oko 10.500 lica, što je 1,7% ukupnog stanovništva)¹;
- Službenicima/slужbenicama državnih institucija i lokalnih samouprava, sa fokusom na implementaciju afirmativnih mjera iz Zakona o radu (2026);
- Predstavnicima/predstavnicama civilnog sektora, posebno NVO koje se bave inkluzijom i ljudskim pravima;
- Građanima/građankama Crne Gore, radi smanjenja socijalne distance i anticiganizma;
- Medijima, kao ključnim akterima u borbi protiv stereotipa i promociji pozitivnih primjera.

Prednost će imati projekti koji su usklađeni sa:

- **Operativnim ciljevima iz Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2026–2030**, dostupne na web sajtu Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, koja obuhvata oblasti: zapošljavanje, obrazovanje, digitalna inkluzija, borba protiv diskriminacije i rodna ravnopravnost;
- **Lokalnim Akcionim planovima** za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana;
- **Deklaracijom partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/Romkinja** u sklopu procesa proširenja Evropske unije (Poznanj, 2019);
- **Mjerama iz Pregovaračkog poglavlja 23** (pravosuđe i temeljna prava);
- **Preporukama sa seminara „Inkluzivno društvo: Unapređenje socio-ekonomskog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori“** (2018);
- **Novim zakonskim aktima iz 2026. godine:**

- *Zakon o radu* (afirmativne mjere za zapošljavanje Roma i Egipćana, pripravnički programi, kvote),
- *Zakon o zabrani diskriminacije* (proširena definicija anticiganizma, obaveza institucijama da razvijaju interne mehanizme za prijavljivanje diskriminacije),
- *Zakon o socijalnoj inkluziji* (subvencije za obrazovanje, zapošljavanje i stanovanje),
- *Zakon o digitalnoj inkluziji* (obezbjeđivanje pristupa internetu i digitalnim alatima u romskim naseljima).

Projekti u cilju realizacije kvalitetnih aktivnosti mogu biti i **partnerski**, posebno oni koji povezuju državne institucije, lokalne samouprave i civilni sektor.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
• Završni izvještaj o sprovođenju Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2016–2020 (Ministarstvo za ljudska i manjinska prava). • Balkan Barometer 2020, Regionalni savjet za saradnju. • Socijalni položaj i socijalna inkluzija Roma i Egipćana u Crnoj Gori (2016). • Socio-ekonomski položaj Roma i Egipćana u Crnoj Gori (DeFacto, 2020).	• Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Agencija DeFacto consultancy – istraživanja o socio-ekonomskom položaju Roma i Egipćana (2020) i sektorske analize (2026). https://www.gov.me/mmp https://defacto.me • NVO Centar za romske inicijative – izvještaji o rodnoj ravnopravnosti i borbi protiv nasilja, uz podršku Američke ambasade i Ministarstva za ljudska i manjinska prava (2023–2025). https://crim.me • Agencija za ispitivanje javnog mnjenja „Damar“ – Podgorica – istraživanja o percepciji diskriminacije i socijalnoj distanci (2024). https://damar.co.me

• MICS istraživanje u romskim naseljima u Crnoj Gori (UNICEF/MONSTAT, 2018). • Publikacija „Ugovoreni brak jači od zakona“ (2017). • Odnos građana prema diskriminaciji u Crnoj Gori (2015). • Izveštaj o Crnoj Gori – Pregovori o proširenju (Evropska komisija, 2016). • Izveštaj Evropske komisije za Crnu Goru 2018. • Dječje prosjačenje u Crnoj Gori – ključni nalazi i preporuke (CEDEM, 2017). • Oblici, obrasci i stepen diskriminacije u Crnoj Gori – Trendovi i analiza (CEDEM, 2018). • MICS istraživanje 2018 (UNICEF i MONSTAT). • Obrasci i stepen diskriminacije u Crnoj Gori 2022 (CEDEM). • Popis stanovništva 2023 – preliminarni rezultati (MONSTAT). • Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2026–2030 (Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava).	• Evropska komisija – Izveštaji o Crnoj Gori (2020, 2023, 2024, 2025), sa fokusom na poglavlja 23 i 24. https://ec.europa.eu • Preporuke sa seminara „Inkluzivno društvo: Unapređenje socio-ekonomskog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori“ (2018). https://www.gov.me/mmp • MONSTAT – Popis stanovništva 2011 i Popis 2023 – preliminarni rezultati (demografski podaci o Romima i Egipćanima). https://www.monstat.org • CEDEM – istraživanja o diskriminaciji i socijalnoj distanci (2018, 2022, 2023). https://www.cedem.me • UNICEF Crna Gora – podaci o obrazovanju Roma i Egipćana (MICS 2018; izveštaji 2024–2025). https://www.unicef.org/montenegro • UNDP – <i>Regional Roma Survey</i> (2017) i izveštaji o inkluziji Roma na Zapadnom Balkanu (2024). https://www.undp.org • Ombudsman Crne Gore – izveštaji o diskriminaciji i položaju Roma i Egipćana (2023). https://www.ombudsman.co.me • Strategija za unapređenje kvaliteta života Roma i Egipćana 2026–2030 (www.gov.me)
--	---

• Izveštaj Ombudsmana o položaju Roma i Egipćana u Crnoj Gori (2023, EU/Savjet Evrope). • Izveštaji Evropske komisije o Crnoj Gori 2023–2025 (poglavlja 23 i 24). • UNICEF Crna Gora – Obrazovanje Roma i Egipćana 2025 (91% upis u osnovne škole, 27% u srednje). • CEDEM – Diskriminacija u Crnoj Gori (2023).	
---	--

2.2. Navedi ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
1. Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije – izmjene iz 2026. godine (proširena definicija anticiganizma, obaveza institucijama da razvijaju interne mehanizme). http://www.mmp.gov.me/biblioteka/zakoni 2. Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2026–2030 sa operativnim ciljevima i Akcionim planom za 2026. godinu. https://www.gov.me/mmp 3. Akcionni plan za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava (ažuriran 2025). https://www.eu.me 4. Preporuke sa Roma seminara iz 2024. godine – fokus na socio-ekonomski položaj i digitalnu inkluziju. https://www.gov.me/mmp	Strategija socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2026–2030 sa Akcionim planom za 2026. godinu Poboljšanje položaja romske i egipćanske zajednice u oblastima: • Diskriminacija i anticiganizam – jačanje institucionalnih mehanizama, implementacija izmjena Zakona o zabrani diskriminacije (2026), edukacija službenika i medija; • Obrazovanje – povećanje obuhvata osnovnim obrazovanjem na 90%, srednjim na 25%, stipendiranje

5. **Deklaracija partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/Romkinja** u sklopu proširenja EU, potpisana u Poznanju 05. jula 2019. godine. <https://www.rcc.int>
6. **EU Roma strateški okvir za jednakost, inkluziju i učešće 2020–2030.** <https://ec.europa.eu>
7. **Kontrolna lista za izvještavanje o primjeni Nacionalnih strateških okvira za Rome** (Evropska komisija, 2025). <https://ec.europa.eu>
8. **Zaključci sa Ministarskog sastanka 2023 i 2024**, te novi zaključci sa Ministarskog sastanka 2025 (fokus na zapošljavanje i obrazovanje Roma/Egipćana). <https://www.rcc.int>

studenata, digitalna inkluzija kroz obezbjeđivanje interneta u romskim naseljima;

- **Zapošljavanje** – afirmativne mjere iz Zakona o radu (2026), pripravnički programi, kvote u javnom sektoru, formalizacija rada u neformalnoj ekonomiji;
- **Socijalna i porodična zaštita** – borba protiv rodno zasnovanog nasilja, zaštita djece od nasilja u porodici, dječijih brakova i prosjačenja, subvencije za stanovanje kroz Zakon o socijalnoj inkluziji (2026).

Akcionni plan za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava (ažuriran 2025) – mjere za jačanje pravne zaštite od diskriminacije i unapređenje pristupa pravdi za ranjive grupe.

Pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje i poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava – mjere za integraciju Roma i Egipćana u tržište rada i zaštitu od diskriminacije.

Preporuke sa Roma seminara iz 2024. godine – fokus na socio-ekonomski položaj, digitalnu inkluziju i rodnu ravnopravnost.

Deklaracija partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/Romkinja (Poznanj, 2019) – obaveze Crne Gore u procesu proširenja EU.

	EU Roma strateški okvir za jednakost, inkluziju i učešće 2020–2030 – evropski standardi i indikatori. Zaključci sa ministarskih sastanaka 2023, 2024, 2025 – fokus na zapošljavanje, obrazovanje i borbu protiv diskriminacije.
--	---

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
Javni konkurs će biti objavljen za sve nevladine organizacije koje će moći da apliciraju sa projektima koji će doprinijeti ispunjavanju operativnih ciljeva iz: Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2026–2030, Lokalnih Akcionih planova za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana,	• Organizovane kampanje i edukacije u cilju borbe protiv svih oblika rasne ili etničke diskriminacije i anticiganizma (najmanje 200 osoba edukovano). • Organizovanje tematskih okruglih stolova/radionica o borbi protiv diskriminacije i anticiganizma	- Izvještaj o sprovođenju Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021–2025 i Akcionih planova za 2022. i 2023. godinu (završni izvještaji). - Izvještaj o sprovođenju Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2026–2030 – Akcioni plan za 2026. godinu (novi strateški okvir).

Deklaracije partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/Romkinja (Poznanj, 2019), Pregovaračkog poglavlja 19 – Socijalna politika i zapošljavanje i poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava, Preporuka sa Roma seminara iz 2024. godine, Zaključaka sa ministarskih sastanaka 2023–2025, Novih zakonskih akata iz 2026. godine (<i>Zakon o radu, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o socijalnoj inkluziji, Zakon o digitalnoj inkluziji</i>). Projekti će se odnositi na sljedeće oblasti: Diskriminacija i anticiganizam – jačanje institucionalnih mehanizama, edukacija službenika i medija, kampanje za smanjenje socijalne distance; Obrazovanje – povećanje obuhvata osnovnim i srednjim obrazovanjem, stipendiranje studenata, digitalna inkluzija	(najmanje 60 učesnika na okruglim stolovima). - Edukacija građana romske i egipćanske zajednice o važnosti političke participacije i uključivanja u društveni život Crne Gore (najmanje 50 građana edukovano). - Pružanje pravne pomoći žrtvama diskriminacije (najmanje 30 osoba dobilo pravnu pomoć). - Obilježavanje značajnih datuma za građane romske zajednice (najmanje 3 značajna datuma obilježena). - Uključivanje 200 roditelja djece romske i egipćanske populacije u edukacije o značaju obrazovanja; motivisano najmanje 150 djece za nastavak školovanja; angažovano najmanje 30 mentora/tutora; najmanje 30 odraslih osoba stručno osposobljeno za određeno zanimanje; najmanje 400 osoba obuhvaćeno kampanjama o značaju obrazovanja; pružena podrška za najmanje 40 učenika za maturalno veće/ekskurziju. - Obezbijedena plaćena praksa u trajanju od 6 mjeseci za srednjoškolce romske i egipćanske	- Izvještaj o dodijeljenim finansijskim sredstvima za projekte/programme NVO (2025–2026). -Kontrolna lista za izvještavanje o primjeni nacionalnih strateških okvira za Rome (Evropska komisija, 2025). -Zaključci sa ministarskih sastanaka 2023, 2024, 2025 – fokus na zapošljavanje, obrazovanje i borbu protiv diskriminacije. -Štampani i elektronski mediji – izvještaji o kampanjama, projektima i javnim debatama. -TV nastupi i radio emisije – promocija inkluzije i borba protiv stereotipa. - Istraživanja – CEDEM (2023), UNICEF (2025), MONSTAT (Popis 2023), DeFacto (2020, 2024). -Brošure, publikacije i časopisi – materijali NVO i Ministarstva ljudskih i manjinskih prava.
---	--	---

kroz obezbjeđivanje interneta u romskim naseljima; Zapošljavanje – afirmativne mjere, pripravnički programi, kvote u javnom sektoru, formalizacija rada u neformalnoj ekonomiji; Socijalna i porodična zaštita – borba protiv rodno zasnovanog nasilja, zaštita djece od nasilja u porodici, dječijih brakova i prosjačenja, subvencije za stanovanje. Napominje se da će se iz svake oblasti tražiti da se ispune prvenstveno operativni ciljevi naznačeni u Strategiji 2026–2030. U svim navedenim aktivnostima, nevladine organizacije su prepoznate kao partnerske organizacije ili nosioci aktivnosti. One će nuditi rješenja putem projektnih aplikacija koje će realizovati mjere iz određene oblasti.	zajednice (najmanje 15 osoba projektno angažovano). • Obezbijeđeno stažiranje za najmanje 10 studenata. • Edukovano najmanje 30 poslodavaca o ljudskim pravima Roma i Egipćana. • Organizovane kampanje protiv dječijih/ugovorenih brakova i prosjačenja (najmanje 200 osoba edukovano; kampanje sprovedene u najmanje 7 romskih naselja u Crnoj Gori; organizovana najmanje 3 okrugla stola).	
---	--	--

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2023. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2026. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
Projekti i programi nevladinih organizacija doprinijeće ostvarivanju operativnih ciljeva predviđenih: • Strategijom socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2026–2030, • Lokalnim Akcionim planovima za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana, • Deklaracijom partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/Romkinja (Poznanj, 2019), • Pregovaračkim poglavljima 19 – Socijalna politika i zapošljavanje i 23 – Pravosuđe i temeljna prava, • Preporukama sa Roma seminara iz 2024. godine, • Zaključcima sa ministarskih sastanaka 2023–2025, • Novim zakonskim aktima iz 2026. godine (<i>Zakon o radu, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o socijalnoj inkluziji, Zakon o digitalnoj inkluziji</i>).	Konkurs za finansiranje programa i projekata NVO-a u 2027. godini Programe i projekte će sprovoditi nevladine organizacije čijom realizacijom će se doprinijeti ostvarivanju operativnih ciljeva predviđenih: • Strategijom socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2026–2030, • Lokalnim Akcionim planovima za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana, • Deklaracijom partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/Romkinja (Poznanj, 2019), • Pregovaračkim poglavljima 19 – Socijalna politika i zapošljavanje i 23 – Pravosuđe i temeljna prava, • Preporukama sa Roma seminara iz 2024. godine, • Zaključcima sa ministarskih sastanaka 2023–2025, • Preporukama Evropske komisije iz izvještaja o Crnoj Gori 2023–2025, • Novim zakonskim aktima iz 2026. godine (<i>Zakon o radu, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o socijalnoj inkluziji, Zakon o digitalnoj inkluziji</i>). Oblasti djelovanja projekata

- **Diskriminacija i anticiganizam** – jačanje institucionalnih mehanizama, edukacija službenika i medija, kampanje za smanjenje socijalne distance.
- **Obrazovanje** – povećanje obuhvata osnovnim i srednjim obrazovanjem, stipendiranje studenata, digitalna inkluzija kroz obezbjeđivanje interneta u romskim naseljima.
- **Zapošljavanje** – afirmativne mjere, pripravnički programi, kvote u javnom sektoru, formalizacija rada u neformalnoj ekonomiji.
- **Socijalna i porodična zaštita** – borba protiv rodno zasnovanog nasilja, zaštita djece od nasilja u porodici, dječijih brakova i prosjačenja, subvencije za stanovanje.

Nevladine organizacije će nuditi rješenja putem **apliciranja na konkurs kvalitetnim projektima**, koji će realizovati aktivnosti iz navedenih oblasti, gdje su u Strateškom dokumentu prepoznate bilo kao **partnerske organizacije ili nosioci aktivnosti**.

Projektne aktivnosti NVO-a imaće značajan uticaj na **smanjenje predrasuda i etničke distance prema Romima i Egipćanima u Crnoj Gori**. U sinergiji sa ostalim aktivnostima i mjerama iz strateških dokumenata, projekti će doprinijeti **trajnom poboljšanju njihovog statusa**.

Projekti treba da budu **isključivo usklađeni sa Strategijom 2026–2030**, Lokalnim Akcionim planovima, mjerama iz pregovaračkih poglavlja 19 i 23, preporukama Evropske komisije (2023–2025), preporukama sa Roma seminara (2024), kao i ciljevima iz Deklaracije partnera Zapadnog Balkana (2019).

	Projekti u cilju realizacije kvalitetnih aktivnosti mogu biti i partnerski .
--	---

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2027. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
Snaga raznolikosti – Otvorena vrata institucija za vidljivost i zapošljavanje Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki“ Konkurs za finansiranje programa i projekata NVO-a u 2027. godini	300.000,00 €	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2023. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
1. Glavni korisnici projekata i programa NVO koji će se finansirati putem predloženog javnog konkursa su: • Romi/Romkinje i Egipćani/Egipćanke u Crnoj Gori – direktni korisnici projekata; prema Popisu 2023. oko 10.500 lica (1,7% stanovništva). Njihove potrebe obuhvataju: obrazovanje, zapošljavanje, socijalnu i porodičnu zaštitu, digitalnu inkluziju, pravnu zaštitu od diskriminacije i anticiganizma. • Vlada Crne Gore – korisnik u smislu jačanja kapaciteta za sprovođenje politika i strateških mjera u skladu sa Strategijom 2026–2030 i pregovaračkim poglavljima 19 i 23. • Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava – glavni institucionalni nosilac implementacije mjera iz Strategije 2026–2030 i koordinacije sa NVO sektorom. • Službenici/službenice u organima državne uprave – korisnici kroz unapređenje znanja, obuka i koordinacije, radi efikasnije zaštite i unapređenja prava Roma i Egipćana. • Lokalne samouprave – korisnici kroz implementaciju lokalnih akcionih planova i sprovođenje mjera na nivou zajednica. • Nevladine organizacije (NVO) – korisnici i implementatori projekata; prepoznate kao partneri ili nosioci aktivnosti u strateškim dokumentima. • Šira crnogorska javnost – indirektni korisnici kroz povećanje svijesti o problematici Roma i Egipćana, smanjenje predrasuda i socijalne distance. • Mediji – direktno uključeni u promociju aktivnosti, edukaciju javnosti i unapređenje znanja o položaju Roma i Egipćana.

--

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
Naziv javnog konkursa: Snaga raznolikosti – Otvorena vrata institucija za vidljivost i zapošljavanje Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki“ Konkurs za finansiranje programa i projekata NVO-a u 2027. godini.	15 projekata/ugovora (u zavisnosti od odobrenih sredstava) U iznosu 10.000,00 – 20. 000.00 €

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: “Podrška inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki“	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 10.000 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 20.000 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: ***“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”***

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

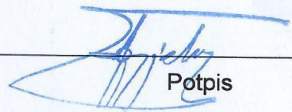
Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovalе u konsultacijama
Javni poziv za konsultacije – web portal: ministarstva ljudskih i manjinskih prava www.gov.me/mmp i e-uprava		

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
„Snaga raznolikosti – Otvorena vrata institucija za vidljivost i zapošljavanje Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki“	Tri (3)	mr Sokolj Beganaj, načelnik mr Ramiz Šahman, načelnik mr Darka Ognjanović, samostalna savjetnica predstavnik/ca NVO sektora

Ovjera ministra:

Fatmir Gjeka		
_____ Ime i prezime		